

VOORAL BEHOEFTE AAN BREED
OPGELEIDE TECHNICI

STO op de BES-eilanden: een uitdaging apart!

Bonaire, Saba en Sint Eustatius hebben de status van 'openbaar lichaam binnen het Nederlandse Koninkrijk'. Ver weg van ons eigen koude kikkerlandje, maken ze weldegelijk deel uit van Nederland. En dus vormen ook de BES-eilanden een STO-regio. Met hun eigen, specifieke uitdagingen. "Wij moeten goed kijken hoe en wat we bestellen, want alles moet geïmporteerd worden", aldus programmaleider Elton Johnson.

Samen met zijn collega's Brian Carty (Sint Eustatius/Statia) en Anton Hermans (Saba) zet Elton zich in om Sterk Techniekonderwijs op de eilanden vorm te geven. Zoals gezegd hebben zij op de eilanden andere uitdagingen dan bij ons. Zo moeten ze er bijvoorbeeld al rekening mee houden dat de materialen die ze aanschaffen corrosiebestendig zijn, vanwege de klimatologische omstandigheden en het hoge zoutgehalte. "Verder kijken we bij alle machines die wij aanschaffen of we ze zelf kunnen repareren. 'Even' iets naar een fabriek terugsturen is er hier namelijk niet bij. Onze 3D-printer is dan ook niet het allernieuwste model, maar ik kan er als het moet zelf aan sleutelen."

Elton geeft enkele keren per week les aan de leerlingen van groep 8 op Bonaire. Hiervoor heeft hij onder andere een bouw pakket van *Infento* met onderdelen als profielen, wielen en elektromotor waarmee de leerlingen zelf een kleine cart of step kunnen maken. "De bouten en moeren haal ik, indien nodig, bij de plaatselijke ijzerhandel."

Bonaire: behoefte aan allround technici

Bonaire, dat zo'n 23 duizend inwoners telt, heeft net als Saba en Statia één school voor middelbaar

onderwijs. De acht basisscholen liggen verspreid over het eiland. "Dankzij de gelden van STO ben ik in staat om de basisschoolleerlingen van Bonaire met een bus op te halen en naar onze scholengemeenschap te brengen. Daar kunnen we een grote bijdrage leveren aan de ontwikkeling van die kinderen in onze technieklokalen. Er is op onze eilanden vooral behoefte aan breed opgeleide technici. Wij hebben veel allround technische bedrijven. Zo legt een wegenbouwbedrijf zowel een weg aan als een tegeltuin bij je thuis en reviseren garagebedrijven net zo makkelijk je motor als dat ze je auto uitdeuken en spuiten. Wij zijn heel dankbaar dat we, mede dankzij STO, onze kinderen hier de kans kunnen bieden om hun technische vaardigheden en talenten te ontwikkelen."

Saba: vernieuwing dankzij de STO-gelden

Anton Hermans is op Saba degene die STO onder zijn hoede heeft genomen. "Wij zijn heel blij dat we met de STO-gelden onze kinderen kunnen opleiden naar werk. Aan de ouderwetse harde techniek is hier op het eiland veel behoefte, maar er is tegelijkertijd wel een hang naar vernieuwing. Met de geavanceerde materialen die we hebben kunnen aanschaffen zijn we nu beter in staat om onze leerlingen op te leiden

voor een baan met toekomst. We werken hier op het eiland goed samen met het bedrijfsleven. Aan opdrachten geen gebrek. Zo hebben de leerlingen voor de plaatselijke duikshop een picknicktafel gemaakt en daarin het logo van het bedrijf gelaserd. Bedrijven op Saba, zoals de KPN zijn op zoek naar allrounders.”

De leerlingen kunnen op Saba en Statia opgeleid worden tot mbo niveau-2. De school probeert hen dan ook een zo breed mogelijke techniekbasis mee te geven. Jongeren die willen verder leren, zijn aangewezen op Sint Maarten, Curaçao, Canada of Nederland. Een lastige keuze, want het onderwijs op deze eilanden is in het Engels; wat ook de voertaal is. Het vak Nederlands is te vergelijken met wat leerlingen in Nederland krijgen aan Engels. Als ze goed hebben opgelet in die lessen, kunnen ze zeker succesvol zijn in het Nederlandse onderwijs.

Statia: lassers opleiden in gloednieuw laslokaal

Op Statia is het onderwijs modulair ingericht, vertelt Brian Carty. Hierdoor is er geen sprake van differentiëring. Leerlingen van drie niveaus zitten in één klas. Het kind kiest zelf of het bijvoorbeeld biologie, economie, natuurkunde of wiskunde wil volgen. “Wij wijzen de leerlingen wel op de consequenties van hun keuze en laten ze zien welke vakken voor hen belangrijk zijn als ze willen doorstuderen. Pas in het derde jaar kiezen onze leerlingen uit het aanbod dat wij hen kunnen bieden, een vakkenpakket. Op dit moment is bijvoorbeeld veel behoefte aan goede lassers op Statia, vooral in de olie-industrie. Dat bieden wij dan aan, zodat ze na hun opleiding op het eiland werk kunnen vinden als ze niet willen doorstuderen. We hebben hier, dankzij STO een prachtig laslokaal kunnen inrichten. Alle machines zijn inmiddels geïnstalleerd, inclusief een buigmachine voor metaalbewerking. Het streefdoel is om leerlingen op te leiden tot het internationaal erkende G-1 niveau voor lassen. De verdere opleiding tot niveau G-4 pakt het bedrijfsleven dan op. Een andere zeer belangrijke investering die we hebben

kunnen doen is het aanstellen van een docent. Het is de eerste keer dat wij hier nu lastechniek kunnen aanbieden en daar zijn we heel blij mee. Daarnaast hebben we een bouwlokaal kunnen inrichten.” Om naar Nederland te komen voor een vervolgstudie moet je minimaal 18 jaar zijn. Er moet dan al wel huisvesting geregeld zijn. Leerlingen dienen Nederlands op minimaal A2, maar liefst B1-niveau te hebben om in aanmerking te komen voor een vervolgstudie in ons land.

Ondersteuning vanuit Nederland

Jan Gubbels is ondersteuner Sterk Techniekonderwijs voor het Caribisch gebied. Alle drie de heren zijn het erover eens dat Jan goud waard is. “Hij is echt onze steun en toeverlaat”, verwoordt Elton het algehele gevoel. “Hij snapt de complexe situatie bij ons op de eilanden, hij weet hoe STO georganiseerd en geregeld is en hij weet de weg in Den Haag. Hij is als geen ander in staat om de vertaalslag vanuit de BES-eilanden te maken naar de beleidsmakers. Wij doen dingen nu eenmaal soms anders dan de regels voorschrijven. Puur omdat we hier met andere omstandigheden en andere onderwijssystemen te maken hebben. Gelukkig snappen ze dat meestal wel in Den Haag. Zonder de ondersteuning van Jan Gubbels zou het een stuk lastiger zijn voor ons.”

